

Pohdittavaa inflaatiosta ja deflaatiosta:

- 1 a) Mitkä tekijät vaikuttavat tavaroiden ja palveluiden kuluttajahintoihin?
b) Mitkä tekijät ovat viime aikoina vaikuttaneet keskeisesti Suomen inflaatioon?
- 2 Millä kulutuserillä on suurin paino kuluttajahintaindeksissä? Arvioi poikkeako sinun kuluttajahintaindeksisi virallisesta indeksistä? Mitä merkitystä erolla on Sinun kokemaan inflaatioon?
- 3 Pohdi, miksi a) hiustenleikkuun b) merkivaatteiden hinta paikkakunnallasi on se, mikä se on?
- 4 Mitä tapahtuu bensiinin kysynnälle tai tarjonnalle, ja sitä kautta bensiinin hinnalle ja myydylle määrälle markkinoilla, jos
 - a) raakaöljyn hinta nousee
 - b) autoverotus suosii dieselautoja
 - c) autojen tuotanto tehostuu uuden paremman teknologian ansiosta
 - d) nopeusrajoitukset poistetaan moottoriteiltä
- 5 Miksi hintojen ja tuotannon määrän määräytyminen vapaasti markkinoilla on
 - a) parempi
 - b) huonompi vaihtoehto kuin esimerkiksi julkisen vallan täysin määräämät hinnat?

Perustele ja keksi esimerkkejä tilanteista, joissa a) markkinamekanismi on ongelmallinen ja joissa b) julkisen sektorin määrittelemät hinnat ovat ongelmallisia

- 6 Mitkä seuraavista tapahtumista voivat johtaa inflaatioon ja mitkä eivät?
Onko kyseessä kysyntä- vai kustannusinflaatio?
 - a) Palkkoja korotetaan tuottavuuden kasvun mukaisesti
 - b) Tuloveroja lasketaan noususuhdanteessa
 - c) Vienti kasvaa
 - d) Euro heikkenee selvästi suhteessa dollariin
 - e) Kotitaloudet säästävät enemmän
- 7 Miten seuraavilla keinoilla voidaan hillitä kysyntäinflaatiota:
 - a) valtion menot
 - b) verotus
 - c) EKP:n ohjauskorko
- 8 a) Kumpi on mielestäsi pahempi ongelma, työttömyys vai inflaatio?
b) Miten Suomessa suhtaudutaan nykyisin työttömyyteen ja inflaatioon?
c) Miten ja miksi inflaation kiihtyminen kotimaassa mahdollisesti vaikuttaa työttömyyteen lyhyellä ja toisaalta pitkällä aikavälillä?
- 9 Miksi deflaatio on maltillista inflaatiota pahempi ongelma?
- 10 Sijoittajalla on 10 000 euroa, jotka hän haluaa sijoittaa vuodeksi Hän odottaa inflaation olevan noin 2 prosentin luokkaa Pankki tarjoaa vuoden talletukselle 3,5 prosentin korkoa Kuinka suuren reaalikoron sijoittaja odottaa saavansa?
Mikä on toteutunut sijoituksen reaalkorko, jos inflaatio olikin sijoitusvuoden aikana 1,0 prosenttia?
Entä jos inflaatio olisikin ollut 3,0 prosenttia?

11 Palkkaneuvotteluissa odotetaan seuraavan vuoden inflaation olevan noin 2 prosentin luokkaa. Palkankorotusprosentiksi sovitaan 4 prosenttia. Kuinka paljon palkan ostovoiman odotetaan nousevan vuoden aikana eli kuinka paljon enemmän tavaroita ja palveluja palkalla pitäisi vuoden kuluttua saada?

Oletetaan, että palkka on 3 000 euroa kuukaudessa ja kuukaudessa ostettavien hyödykkeiden arvo on samoin 3 000 euroa. Verotusta ei oteta huomioon. Paljonko on korotuksen jälkeinen palkka? Paljonko maksavat ostettavat hyödykkeet vuoden lopussa, jos ne ovat kallistuneet juuri keskimääräisen inflaation verran eli 2,0 prosenttia?

Kuinka paljon enemmän hieman kallistuneita hyödykkeitä saa uudella palkalla vuoden lopussa?